

1881 bliver ordnet, som det maatte findes hensigtsmæssigt med det nye Forhold for Nie. Det er af disse Grunde, at vi have tilladt os at foreslaa, at § 2 udgaar, et Forslag, som jeg tør tro, ikke vil møde nogen Modstand fra den høitærede Ministers Side.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Ja, jeg vil dog ikke saa ganske holde, hvad det ærede Medlem der lovede, at det slet ikke skulde møde nogen Indsigelse fra min Side, at § 2 gik ud; thi jeg har naturligvis haft en Grund, hvorfor § 2 er optagen i Lovforslaget, men nogen stor Bægt skal jeg uregtelig ikke lægge derpaa. Det ærede Medlem mente, at det vilde være det Naturligste, at man gav Forfatterne af Almanaken Tid til at tage under Overveelse, hvilke Ændringer der skulde foretages i Almanaken for 1881 under Lovens Hænder. Jeg har derimod ment, at det vilde være naturligt at anstille disse Overveelser, inden Loven traadte i Kraft, inden denne Bestemmelse var givet som Noget, der strax skulde indtræde, og jeg skal i al mulig Korthed sige, hvorfor. Det er jo en bekendt Sag, at paa mange Steder, hvor man ikke ligger tæt ved en By og derfor ikke har hyppig Leilighed til at gjøre sig bekendt med, hvad Klokkeren der er, eller hvor man ikke staar i nær Forbindelse med en Jernbanestation, benytter man Solkiven til dette Diemed, og til dems Benyttelse giver Almanaken Anvisning. En saadan Anvisning indeholdes i den Tabel, der har til Overskrift „Tabel, som viser, hvad Klokkeren er efter Middeltid, naar Solkiven viser 12“. Solkiven viser nemlig den virkelige Soltid, og da den er forskjellig fra Middeltid, skal der en Rettelsetil. Den Tabel, jeg har nævnt, indeholder de fornødne Rettelser, og disse kunne bruges, som Forholdet nu er, over hele Landet; men dersom nu Lovforslaget træder i Kraft strax, saa blive de Talstørrelser, som her indeholdes i Almanaken for 1880 — thi den er ganske rigtig udkommen, jeg har den her i Haanden — aldeles urigtige. Jeg skal tillade mig at oplyse det ved Exempler. Lad os antage, at en Mand paa Østhytten af Sjælland, i Horsens for Exempel eller paa en Linie Nord eller Syd for Horsens, vil stille sit Uhr ved Benyttelse af sin Solkive, hvad jo, som sagt, er meget almindeligt; saa tager han Almanaken for 1880 i Haanden for at benytte den som Vejleder. For nu at gjøre Sagen saa simpel som muligt skal jeg vælge et Exempel, hvor det Unoagtige fremtræder meget klart og simpelt. Lad os antage, at han vil stille sit Uhr den 13de April, saa tager han Almanaken for 1880 i Haanden, og der finder han, at den 13de April falder som Soltid og Middelsoltid netop sammen; han har altsaa kun at stille sit Uhr paa Kl. 12, naar Solkiven viser 12. Men dette er en Feil,

naar § 2 udelades af Loven. Naar hans Solkive viser 12, saa skal, naar Loven udkommer uden § 2, hans Klokker ikke være 12, men 12,10 M. omtrent. Lad os tage et andet ligesaa simpelt Exempel. Dersom han den 2den December vil benytte Solkiven til det nævnte Diemed, finder han i den omtalte Tabel i Almanaken, at, naar hans Solkive viser 12, skal Klokkeren kun være 11,50 M. Hvis Loven udkommer uden § 2, er det ogsaa galt; saa skal Klokkeren nemlig være 12 og ikke 11,50 M. Hvad jeg nu her har sagt, haaber jeg vil indeholde en tilstrækkelig Begrundelse for, at jeg har optaget § 2 i Lovforslaget, og hermed skal jeg altsaa henstille til det høie Thing, om det vil beholde eller udstryge § 2.

Jessen: Jeg vil blot tillade mig overfor den ærede Ministers Ytringer at bemærke, at vi herten i Horsens eller i den tilgrændsende Del af Landet staa paa et saa tilbagelagt Stadium, at vi skulde stille vore Uhre efter Solkiven. Jeg tror vist, at det vilde være meget vanskeligt for den ærede Minister at opbære nogen Solkive i den Egn. Vi ere nemlig ogsaa af den Grund angstelige for at benytte denne Maade at stille vore Uhre paa, at som bekendt Solkivsdagene her i Landet ere i Minoritet, og, saavidt jeg veed, hører der altid Solskin til at bruge en Solkive. Jeg tror derfor, at denne Frygt for, at man skulde komme i Forlegenhed ved, at disse Bestemmelser ikke bleve rettede i Almanaken, er af forsvindende Betydning. Vi have allerede længe i Sjælland som rundt omkring i Provindserne stillet vore Uhre efter Telegrafuhrene, og dem haaber jeg, at den ærede Minister vil lade os vedblive at stille dem efter ogsaa i det Aar 1880.

Andræ: I og for sig ligger der jo, saavidt jeg forstod den ærede Minister, meget ringe Bægt paa Bibeholdelsen af § 2. Om den ærede Minister end, hvad der er begribeligt nok, synes at have en vis Forkjærlighed for at se Loven bevaret saa udførlig som muligt, havde han jo dog ikke synderlig imod, at Halvdelen af den gik bort. Jeg skal imidlertid med Hensyn til de Ytringer, der fremkom fra den ærede Ministers Side, tillade mig et Par Bemærkninger. For det Første er det ikke ganske klart, hvorledes den ærede Minister kan ville, fra hans Standpunkt betragtet, nu fremstaa som Forsvarer af det Ulovlige. Den ærede Minister gik jo ud fra, at der skulde være en Bestemmelse i den gamle Lov, ifølge hvilken man, naar man er virkelig tilbørlig respektfuld overfor Loven, skulde bruge den virkelige Soltid, og nu oplyste den ærede Minister os om, hvorledes man kunde bære sig ad for at begaa Ulovligheder, hvorledes man ved at Almanaken at lade sig lede paa Afveje vilde være istand til